

RAAHEN KAUPUNKI

Arviointikertomus 2019

2020-05-26

Sisällysluettelo

Yhteenveto

Arvioinnin suunnittelu, sisältö, raportointi

Tilinpäätös – tuloslaskelma ja tase

Kaupunginvaltuusto

Kaupungin hallitus

Tulevaisuuslautakunta

Rakennetun ympäristön lautakunta

Kehittämislautakunta

Kaupungin tytäryhtiöt

1

Olennaiset asiat

YHTEENVETO

1(4)

Kuntalain 121 §:n mukaan valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten.

Tarkastuslautakunnan on valmisteltava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä **arvioitava, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.** Tarkastuslautakunnan on huolehdittava kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta.

Tarkastuslautakunta on syksyllä 2017 laatinut toimikaudekseen vuosille 2017 – 2020 arviointisuunnitelman. Arvioinnin suorittamiseksi tarkastuslautakunta on kuullut toiminnasta vastaavia viranhaltijoita ja henkilöstöä eri hallintokunnista. Tarkastuslautakunta on tutustunut arvioitavia toimintoja koskeviin vertailutietoihin. Lautakunta on kuullut kaupunginjohtajaa ja talousjohtajaa kaupungin toimintaympäristöä, toiminnan kehittämistä ja hallintoa koskevissa asioissa sekä kaupungin taloutta ja rahoitusta koskevissa kysymyksissä.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaan toimintakertomus ja tilinpäätös antavat kokonaiskuvan valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta Raahen kaupungissa ja sen kuntakonsernissa vuonna 2019.

Tarkastuslautakunta toteaa, että valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa ovat pääosin toteutuneet ja toiminta on järjestetty pääosin tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Lautakunta kiinnittää edelleen huomiota Raahen kaupungin ja kaupunkikonsernin korollisten velkojen korkeaan määrään, mikä ylittää kuntien keskiarvon. Kaupunkikonsernin korollisten velkojen määrä kasvoi ja velka kasvaa suhteessa asukasluukuun.

Kaupunkikonsernin vuosikate ei ole riittänyt nettoinvestointien kattamiseen. Tämä on ollut tosiasiallinen tila koko vuosikymmenen ajan. Vuosikatteen määrä tulisi pystyä kääntämään investointitarvetta suuremmaksi, jotta velkoja voitaisiin asteittain lyhentää ja velkaisuuteen liittyvää korkoriskiä pienentää.

Kaupunginhallitus käynnisti tilikaudella organisaatiouudistuksen, jonka taloudelliset tavoitteet kohdistettiin lautakunnankin esittämällä tavalla talouden tervehdyttämiseksi. Talouden haasteet ovat alkuvuonna 2020 merkittävästi kasvaneet korona – vitsauksen seurauksena.

YHTEENVETO

2(4)

Raahen kaupungissa valmisteltiin toimintasuunnitelma kaupungin taloustilanteen parantamiseksi. Suunnitelman nimi oli ”Organisaatiouudistus 2019”. Organisaatiouudistus oli jatkoa 2017 voimaan astuneelle luottamushenkilöorganisaation uudistukselle. Raahen kaupunginhallitus käynnisti yhteistoimintamenettelyn ja nimesi ohjausryhmän jäsenet kokouksissaan 19.11.2018 sekä 14.1.2019. Uudistustyön tavoitteeksi vahvistettiin mm. parantaa kaupungin toimintakatetta ja mahdollistaa olemassa olevien lainojen takaisinmaksun.

Suunnitelma on käsitelty valtuustossa 11.11.2019. Toimenpiteiden kautta tavoitteena on saavuttaa 10,3 milj. euron vuosikatevaikutteiset kustannussäästöt. Suurin säästö tavoitellaan saatavan koulu- ja päiväkotiverkon tiivistämisellä. Koulujen lukumäärän suunnitellaan vähennettävän seitsemään nykyisestä kahdestatoista ja päiväkotien vähentäminen yhdeksään nykyisestä kuudestatoista. Tulevaisuuslautakunnan toimialalla toiminta tehostuu 6,65 milj. euroa ja rakennetun ympäristön toimialalla välillisesti 2,17 milj. euroa nykytilanteeseen nähden. Taustamuuttujana on oppilasmäärien supistuminen. Raahessa vuonna 2018 syntyi 206 lasta. Vajaassa kymmenessä vuodessa lapsiluku on vähentynyt 39 %. Syynä on asukasluvun lasku ja syntyvyyden yleinen vähentyminen. Niinpä alakoulujen oppilasmäärä on vähentymässä vuoteen 2025 mennessä noin viidesosalla, 344 oppilaalla. Muiden sektoreiden tehostamistavoitteeksi suunnitelluin toimenpitein tuli 1,4 milj. euroa.

Tarkastuslautakunta pitää aikaansaattua suunnitelmaa ”Organisaatiouudistus 2019” täysin välttämättömänä, kun tervehdytetään Raahen kaupungin taloutta. Suunnitelma tuo kaivattua realismia toiminnan suunnitteluun. Tarpeellista on tavoitella asukasluvun ja sen kautta verotulojen ja valtionosuuksien vahvistumista, mutta talouden hoitoa ei voi jättää yksin optimistisuuden perustalle. Säästöt nojaavat nyt voimakkaasti päiväkotien – ja alakouluverkon supistamiseen. Oppilasmäärät ovat alentuneet jo usean vuoden ajan ja ennusteet ovat varsin luotettavia ainakin seuraavalle viiden – kuuden vuoden jaksolle. Investointien pohjaksi tarvitaan kuitenkin vieläkin pidemmän aikavälin ennusteita, koska valtionosuuksilla yleensä suunnitellaan katettavan myös kouluinvestoinnit.

YHTEENVETO

3(4)

Organisaatiouudistukseen kirjatuilla toimenpiteillä tavoitellaan 10,3 milj. euron vuosikatteen parantumista aikavälillä 2020 – 2024. Tilinpäätöksessä 2019 kaupungin vuosikate oli 1,6 milj. euroa.

Tulevaisuuslautakunnan vuosikulut olivat yhteensä 41,2 milj. euroa eli 6,7 milj. euron lautakunnan säästötavoite on haasteellinen ja mutta myös realistinen tavoite tehtyjen laskelmien perusteella. Lautakunta on saavuttanut sille asetetut tavoitteet kiitettävästi, joten uskomme lautakunnan selviävän säästötavoitteestaan valtuuston tukemana.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Lautakunta lausuu, olevansa tyytyväinen kaupunginhallituksen laatimaan suunnitelmaan.

”Organisaatiouudistus 2019” on tarpeellinen askel kaupungin organisaation tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden näkökulmasta.

Lautakunta kuitenkin toteaa, että suunnitelman toimeenpano on vasta alkamassa ja toimeenpano edellyttää vahvaa johtajuutta ja kaupungin valtuustolta sitoutumista kaupungin vakavan taloustilanteen korjaamiseen. Suunnitelman yhtenä tavoitteena on kirjattu ”mahdollistaa olemassa olevien lainojen takaisinmaksun”.

Lautakunta ymmärtää tämän tavoitteen siten, että kaupungin vuosikatteen tulee jatkossa ylittää nettoinvestointien määrän. Niinpä lautakunta toivoo, että valtuustolla on paljon tietoa ja viisautta investointipäätöksiä tehdessään. Kaupunkikonsernin johtamiseen odotetaan jämäkämpää otetta.

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomiota keskushallinnon määrärahojen ylityksiin, erityisesti matkustamiseen liittyneisiin kustannuksiin.

YHTEENVETO

4(4)

Tarkastuslautakunta on kiinnittänyt huomioita Kari Karjalaisen työpanoksen vaikuttavuuden arviointiin. Lautakunta on kuullut asiassa kaupungin hallituksen puheenjohtajaa ja kaupunginjohtajaa. Saadun informaation perusteella on syntynyt käsitys, että määräaikaisessa työsopimuksessa sovittu palvelun määrä, laatu ja raportointi ei ole vastannut työsopimusta. Lautakunta tiedustelee kaupungin hallitukselta, mihin toimenpiteisiin se asian suhteen aikoo ryhtyä.

Kaupungin tytäryhtiöt ovat pääosin saavuttaneet tavoitteensa. Lautakunta kantaa huolta vuokrataloyhtiöiden kyvystä suoriutua korollisista veloistaan asuntokannan vanhentuessa. Tytäryhtiöt ovat kehittäneet aktiivisesti toimintaansa. Lautakunta on miettinyt, ovatko tytäryhtiöille esitetyt osinkovaatimukset aina perusteltuja, koska kriisikuntakriteereitä tarkastellaan jatkossa kaupunkikonsernin tasolla, jolloin tytäryhtiöosingoilla ei liene enää taloutta tasapainottavaa merkitystä.

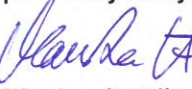
Rakennetun ympäristön lautakunnan tavoitteena on energian käytön tehostaminen ja seurannan kehittäminen (Hiilineutraali kunta -sopimukseen liittyminen). Mittarina on energian kulutuksen vähentäminen (lämmitys <21000 MWh/v ja sähkö <5800 MWh/v). Lämmityksen ja sähkön kulutus ylitti reilusti annetut tavoitteet ja energian käytön seuranta ei pystytty toteuttamaan resurssipulan vuoksi. Kaupunki on kuitenkin sitoutunut Hiilineutraali kunta -sopimukseen ja tilahallinnalle olisi taattava tarvittavat resurssit sopimuksen toimenpiteiden ja tavoitteiden saavuttamiseen.

Raahessa 26.5.2020

Raahen kaupungin tarkastuslautakunta

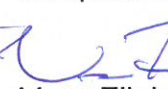

Kauko Lumiaho

puheenjohtaja

Marko Anttila

Saira Salonsaari

varapuheenjohtaja

Vesa Flink

Tiina Hanhikorpi

Kyösti Korhonen

Maarit Lampela

2

Tarkastuslautakunnan tehtävät

Arvioinnin suunnittelu

Suunnittelu	Kuvaus	Arvio	Toimenpiteet
	<p>Arvioinnin suunnittelu</p> <p>Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida, ovatko valtuuston asettamat tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastuslautakunnan arviointitoiminnan tulee perustua arviointisuunnitelmaan (121.4 §), joka voidaan tarkastuslautakunnan niin päättäessä antaa tiedoksi valtuustolle. Arvioinnin tulee olla objektiivista ja luotettavaa ja sen tulisi tukea päätöksentekoa ja toiminnan kehittämistä. Arviointi voi perustua mm. kuntastrategiaan, talousarvioon ja -suunnitelmaan, päätöksiin, tilinpäätökseen, raportointitietoon ja muuhun tarkastuslautakunnan hankkimaan tietoon. Arviointi tulisi kohdistaa tuloksellisuuden kannalta keskeisiin tavoitteisiin ja toimintoihin.</p>		<p>Arvioinnin suunnittelu</p> <p>Tarkastuslautakunta on laatinut arviointisuunnitelman vuosille 2018 - 2020. Lautakunta on osallistunut sisäiseen ja ulkoiseen koulutukseen kaudella 2019 varmistuakseen arviointityössään suoriutumisesta. Vuodelle 2019 oli laadittu aikataulutettu ja yksityiskohtainen työohjelma.</p> <p>Tarkastuslautakunta on työskentelyssään huomionut jäsentensä esteellisyydet.</p>

Symbolien merkitys

 <p>Merkittävä arvio, joka edellyttää toimenpiteitä lyhyellä tähtämellä..</p>	 <p>Havainto, joka edellyttää seurantaä tai toimenpiteitä</p>	 <p>Informaatio tehdystä toimenpiteestä</p>
---	---	---

Arvioinnin sisältö

Arviointi	Kuvaus	Arvio	Toimenpiteet
	<p>Arvioinnin sisältö Tarkastuslautakunnan keskeisin tehtävä on valtuuston talousarviossa kunnalle ja kuntakonsernille asettamien tavoitteiden arviointi. Valtuuston asettamien sitovien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta annetaan selvitys toimintakertomuksessa. Tarkastuslautakunnan arvioinnissa kiinnitetään huomiota erityisesti niihin tavoitteisiin, jotka eivät ole toteutuneet.</p> <p>Talousarviossa asetettujen tavoitteiden lisäksi tarkastuslautakunta voi harkitsemassaan laajuudessa arvioida esimerkiksi kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden toteutumista sekä sitä toteutuivatko talousarviossa asetetut tavoitteet kuntastrategiaa.</p> <p>Tavoitteiden toteutumisen arvioinnin lisäksi tarkastuslautakunta voi arvioida myös kunnan toiminnan, toimintatapojen ja palvelujen järjestämisen tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta. Tuloksellisuus on kokonaistavoitteiden saavuttamista ilmaiseva yläkäsite, joka sisältää taloudellisuuden, tuottavuuden ja vaikuttavuuden sekä panosten, tuotantoprosessin ja tuotosten osalta myös laadun. Tarkoituksenmukaisuuden arvioinnilla tarkoitetaan yleensä arviointia, jossa ei ole ennakolta asetettua tai sitovaa päätöstä, vaan asioiden tilaa arvioidaan arvioijan itsensä asettaman kriteerin perusteella.</p> <p>Kuntalain (410/2015) 14 luvun Hallinnon ja talouden tarkastus pykälän 121 § mukaan yhtenä tarkastuslautakunnan tehtävänä on 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta. Tarkastuksen yhteensovittaminen voi tarkoittaa kuntakonsernin tarkastuksen järjestämistä koskevien linjausten valmistelua valtuustokausittain tai useammin.</p> <p>Sen sijaan tarkastuslautakunnan tehtäviin ei kuulu konserniin kuuluvien tytäryhteisöjen toiminnan ja talouden tarkastus. Tarkastuslautakunnalla tai sen yksittäisellä jäsenellä ei myöskään ole oikeutta saada suoraan tytäryhteisöjen toimielimiltä tai vastuuhenkilöiltä tietoja tai nähtäväkseen asiakirjoja. Tarkastuslautakunnan tietojensaantioikeus tytäryhteisöistä rajoittuu konsernijohtoon raportointiin ja muihin kunnan viranomaisten hallussa oleviin asiakirjoihin.</p>		<p>Arvioinnin sisältö</p> <p>Lautakunta on tilivuoden 2019 aikana perehtynyt lautakuntien toimintaan ja tavoitteisiin kuulemalla luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita.</p> <p>Lisäksi on perehdytty kaupungin neljän tytäryhtiön toimintaan kuntalain tarkoittamalla tavalla hyvässä yhteistyössä tytäryhtiöiden kanssa.</p>

Arvioinnin sisältö

Raportointi	Kuvaus	Arvio	Toimenpiteet
	<p>Arvioinnin sisältö ja raportointi</p> <p>Jos valtuusto on asettanut toiminnan ja talouden tavoitteita myös kuntakonserniin kuuluvalla yhteisöllä tai säätiöllä, on lautakunnan myös täältä osin esitettävä arvionsa tavoitteiden toteutumisesta. Lautakunnan esittämä arvio voi perustua vain kunnalle konsernin emona annettuihin tietoihin.</p> <p>Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastuslautakunnan on lisäksi arvioitava talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä. Tarkastuslautakunnan on siten puututtava arviointikertomuksessaan kunnan talouden tasapainotukseen, jos kunnan talous tai taloutta koskevat suunnitelmat ovat alijäämäisiä.</p> <p>Arvioinnin tulokset raportoidaan vuosittain valtuustolle annettavassa arviointikertomuksessa. Arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Arviointikertomus on tarkastuslautakunnan käsitys siitä, kuinka kunnan tilivelvolliset ovat onnistuneet valtuuston tahdon toteuttamisessa.</p>		<p>Arvioinnin sisältö</p> <p>Lautakunta on tilivuoden 2019 työssään paneutunut asetettujen tavoitteiden arviointiin.</p> <p>Tuloksellisuutta ja tarkoituksenmukaisuutta on arvioitu mm. kaupunkikonserni ohjauksen ja konsernin osien yhteistyön näkökulmasta.</p> <p>Arviointityön tuloksena syntynyt arviointikertomus luovutetaan valtuustolle 4.6.2020.</p>

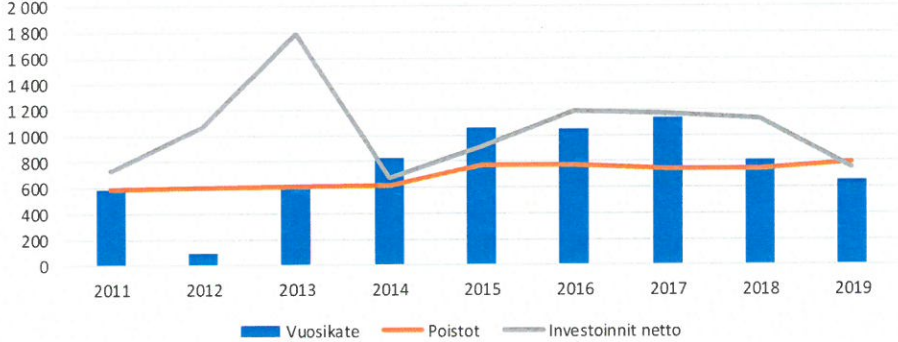
Symbolien merkitys

 <p>Merkittävä arvio, joka edellyttää toimenpiteitä lyhyellä tähtäimellä..</p>	 <p>Havainto, joka edellyttää seurantaan tai toimenpiteitä</p>	 <p>Informaatio tehdystä toimenpiteestä</p>
--	--	---

Kaupungin valtuuston ja hallituksen arvointi

Kaupunkikonsernin tilinpäätös

Arviointi	Kuvaus	Arvio	Toimenpiteet																																								
Rahoituksen riittävyys	<p>Kaupunginhallitus on allekirjoittanut 6.4.2020 tilivuoden 2019 kaupunkikonsernin toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen. Konsernitilinpäätös osoittaa tilivuodelta alijäämää 3,7 milj. euro ja taseen kertynyttä ylijäämää 31.12.2019 on jäljellä 13,9 milj. euroa.</p> <p>Vuosikate oli 658 €/asukas heikentyen edellisvuodesta 19 %. Vuosikate läi alle poistotien tason ja nettoinvestointien. Niinpä korollisten velkojen määrä jatkoi kasvuaan. Vuosikate heikkeni, koska konsernin toimintakate heikkeni 7,7 milj. euroa, - 5,8 %.</p>		<p>Arvioinnin sisältö</p> <p>Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin taloutta on hoidettu taloussuunnitelmien ja kaupunginvaltuuston päätösten mukaisesti.</p> <p>Kaupunginhallitus toimeenpani tilikaudella yhteistoiminta-menettelyn. Hyvässä yhteistyössä henkilöstön kanssa vuotuisen kustannusten säästötavoitteeksi on sovittu 10,4 milj. €. Suunnitelmien mukaan säästöt kohdistuvat pääosin opetustoimeen, koska oppilasmäärä on nopeasti alenemassa.</p>																																								
	<p>Rahoituksen riittävyys 2010-2019, €/as</p> 																																										
	<p>Rahoituksen riittävyys 2010 - 2019, €/as</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Vuosi</th> <th>2011</th> <th>2012</th> <th>2013</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Vuosikate</td> <td>589</td> <td>95</td> <td>609</td> <td>830</td> <td>1 065</td> <td>1 047</td> <td>1 137</td> <td>812</td> <td>658</td> </tr> <tr> <td>Poistot</td> <td>583</td> <td>600</td> <td>607</td> <td>618</td> <td>766</td> <td>766</td> <td>742</td> <td>745</td> <td>793</td> </tr> <tr> <td>Investoinnit</td> <td>727</td> <td>1 074</td> <td>1 785</td> <td>673</td> <td>919</td> <td>1 190</td> <td>1 168</td> <td>1 133</td> <td>756</td> </tr> </tbody> </table>	Vuosi	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Vuosikate	589	95	609	830	1 065	1 047	1 137	812	658	Poistot	583	600	607	618	766	766	742	745	793	Investoinnit	727	1 074	1 785	673	919	1 190	1 168	1 133	756		
Vuosi	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019																																		
Vuosikate	589	95	609	830	1 065	1 047	1 137	812	658																																		
Poistot	583	600	607	618	766	766	742	745	793																																		
Investoinnit	727	1 074	1 785	673	919	1 190	1 168	1 133	756																																		

Kaupunkikonsernin tilinpäätös

Arviointi	Kuvaus	Arvio	Toimenpiteet																																																											
Verotulot ja valtionosuudet	<p>Kuntien vuosikate heikkeni, koska toimintakate ”sukelsi” sote – menojen vauhdittamana. Vuosikatteen heikentymistä vauhditti myös kunnallisverotulojen tilitysten maksatusvaikeudet. Kunnille vuodelta 2020 vuodelle 2019 aikajälkeä valtio-osuuksien maksatus (240 milj. euroa) ei riittänyt korvaamaan verotulojen siirtymistä. Raahessa konsernin verotulot sekä valtio-osuudet, €/asukas kasvoivat edellisvuodesta 1,2 %. Verotulot per asukas eivät ole muuttuneet vuodesta 2010 lainkaan, mutta valtio-osuudet ovat kasvaneet 137 %.</p> <p style="text-align: center;">Verotulot ja valtionosuudet, €/asukas</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Vuosi</th> <th>2010</th> <th>2011</th> <th>2012</th> <th>2013</th> <th>2014</th> <th>2015</th> <th>2016</th> <th>2017</th> <th>2018</th> <th>2019</th> <th>Muutos-%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Verotulot</td> <td>3 704</td> <td>3 750</td> <td>3 267</td> <td>3 497</td> <td>3 529</td> <td>3 681</td> <td>3 643</td> <td>3 598</td> <td>3 682</td> <td>3 723</td> <td>1,1 %</td> </tr> <tr> <td>Valtionosuudet</td> <td>1 129</td> <td>1 160</td> <td>1 254</td> <td>1 554</td> <td>1 804</td> <td>1 929</td> <td>2 134</td> <td>2 458</td> <td>2 636</td> <td>2 672</td> <td>1,4 %</td> </tr> <tr> <td>Yhteensä</td> <td>4 832</td> <td>4 911</td> <td>4 520</td> <td>5 051</td> <td>5 332</td> <td>5 610</td> <td>5 777</td> <td>6 057</td> <td>6 318</td> <td>6 395</td> <td>1,2 %</td> </tr> <tr> <td>Muutos-%</td> <td></td> <td>1,6 %</td> <td>-7,9 %</td> <td>11,7 %</td> <td>5,6 %</td> <td>5,2 %</td> <td>3,0 %</td> <td>4,8 %</td> <td>4,3 %</td> <td>1,2 %</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Vuosi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Muutos-%	Verotulot	3 704	3 750	3 267	3 497	3 529	3 681	3 643	3 598	3 682	3 723	1,1 %	Valtionosuudet	1 129	1 160	1 254	1 554	1 804	1 929	2 134	2 458	2 636	2 672	1,4 %	Yhteensä	4 832	4 911	4 520	5 051	5 332	5 610	5 777	6 057	6 318	6 395	1,2 %	Muutos-%		1,6 %	-7,9 %	11,7 %	5,6 %	5,2 %	3,0 %	4,8 %	4,3 %	1,2 %		<p>Arvioinnin sisältö</p> <p>Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin taloudenpidemmän alkavalla suunnittelulla on syytä kiinnittää huomioita valtio-osuuksien määrään tulevaisuudessa</p> <p>Valtio-osuuksista pääosa kohdistuu varhaiskasvatukseen ja opetustoimeen. Jos lapsiluku jatkaa alenemista, on vaarana valtio-osuuksien supistuminen. Vaarana on, ettei mittavia kouluinvestointeja saada katettua valtio-osuuksilla koulun elinkaaren aikana.</p> <p>Kaupunginhallituksen toimeenpaneman yhteistoimintamenettelyn mukaan on perusteltua, että tulevat säästöt kohdistuvat pääosin opetustoimeen.</p>
Vuosi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Muutos-%																																																			
Verotulot	3 704	3 750	3 267	3 497	3 529	3 681	3 643	3 598	3 682	3 723	1,1 %																																																			
Valtionosuudet	1 129	1 160	1 254	1 554	1 804	1 929	2 134	2 458	2 636	2 672	1,4 %																																																			
Yhteensä	4 832	4 911	4 520	5 051	5 332	5 610	5 777	6 057	6 318	6 395	1,2 %																																																			
Muutos-%		1,6 %	-7,9 %	11,7 %	5,6 %	5,2 %	3,0 %	4,8 %	4,3 %	1,2 %																																																				

Kaupunkikonsernin tilinpäätös

Arviointi	Kuvaus	Arvio	Toimenpiteet
-----------	--------	-------	--------------

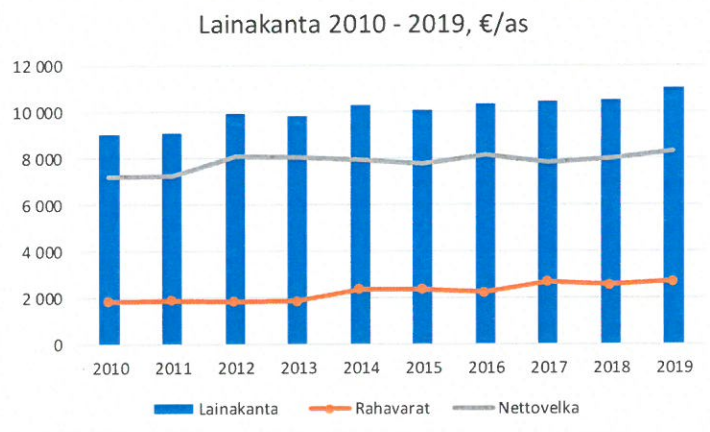
Korolliset velat

Kuntien lainakanta jatkoj nopeaa kasvuaan, mikä on alkanut huolestuttaa laajasti kuntakenttää. Kuntien lainakanta kasvoi 10 prosenttia. Raahen konsernin lainat kasvoivat 4,8 %. Lainaa per asukas on nyt 11.000 euroa ja näköpiirissä on merkittäviä investointitarpeita. Kaupungin lainat per asukas ovat 6.500 euroa, kun valtakunnallinen keskiarvo on 3.360 euroa. Synkkää kuvaa tasapainottaa kaupungin likvidit raha – ja sijoitusvarat. Ne huomioon ottaen konsernilainat ovat 8.300 euroa per asukas.

Arvioinnin sisältö

Tarkastuslautakunta toteaa, että kaupungin talouden pidemmän aikavälin suunnittelussa on syytä kiinnittää lisää huomiota kaupunkikonsernin lainakannan mukanaan tuomiin riskeihin.

Vuosi	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Muutos-%
Lainakanta	9 010	9 092	9 886	9 825	10 274	10 084	10 327	10 456	10 497	10 999	4,8 %
Rahavarat	1 827	1 863	1 828	1 834	2 353	2 336	2 213	2 665	2 540	2 696	6,1 %
Nettovelka	7 183	7 229	8 058	7 991	7 922	7 748	8 114	7 791	7 957	8 304	4,4 %

Arviointi

Kaupunginvaltuusto

Arvioinnin olemme kohdistaneet tuloksellisuuden kannalta keskeisiin tavoitteisiin ja toimintoihin. Valtuuston asettamat tavoitteet ovat kaupungin ja kaupunkikonsernin strategisia päämääriä.

Päämäärät	Tavoitteet, mittarit, mittarin tavoitetaso ja oma arvio	Lautakunnan arvio	Lautakunnan arvio ja toimenpidesuositus
Kestävä talous	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena oli positiivinen tilikauden tulos. Taseen ylijäämän tuli kasvaa. 		<ul style="list-style-type: none"> Taseen ylijäämä väheni tappiollisen tilinpäätöksen myötä 6,2 milj.€. Ylijäämää jäi jäljelle 4,8 milj. €.
Asukasluvun kasvu kaikin käytettävissä olevin keinoin	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena oli kasvusuunnitelman laatiminen ja siinä määriteltyjen toimenpiteiden toteuttaminen vuosittain". Mittarina oli kasvusuunnitelma ja sen mukaiset toimenpiteet. 		<ul style="list-style-type: none"> Asukasluku jatko laskuaan seitsemättä vuotta peräkkäin. Vähennystä kertyi 132. Kasvusuunnitelma valmistuu kesällä 2020
Vetovoimainen kaupunki	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena olivat toimivat palvelut. Arvioinnin tuli tapahtua kuntalaisilta kerättävillä palautteilla. 		<ul style="list-style-type: none"> Asukasluvun kehityssuunta ei vastaa vetovoiman kasvua.
Terveelliset toimitilat	<ul style="list-style-type: none"> Sitovana tavoitteena olivat toimitilojen suunnitelmallinen rakentaminen, peruskorjaus ja kunnossapito. Toiminnan piti toteutua suunnitelman mukaisena päätöksentekona. 		<ul style="list-style-type: none"> Toimitilatryhmä on perustettu keväällä 2020.
Monipuolisen verkostoyhteistyön vahvistaminen	<ul style="list-style-type: none"> Strategisena tavoitteena oli mukanaolo moniammatillisissa verkostoissa. Mittarina olivat uudet toimintamallit ja koulutusmahdollisuudet. 		<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyö on alkanut hyvin.

Symbolien merkitys:

- = Tavoitetta ei saavutettu
- = Tavoite saavutettiin joltakin osin
- = Tavoite saavutettiin

Arviointi

Kaupunginhallitus (toimintakulut 108 milj.euroa)

Arvioinnin olemme kohdistaneet tuloksellisuuden kannalta keskeisiin tavoitteisiin ja toimintoihin. Valtuuston asettamat tavoitteet ovat kaupungin ja kaupunkikonsernin strategisia päämääriä.

Päämäärät	Tavoitteet, mittarit, mittarin tavoitetaso ja oma arvio	Lautakunnan arvio	Lautakunnan arvio ja toimenpidesuositus
Tasapainoinen talous ja konserniohjaus	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena oli ylijäämäinen tilinpäätös, taseen ylijäämän tuli kasvaa. Tavoitteena lainamäärän suunnitelmallinen hallinta. Tavoitteena oli suunnitelma lainamäärän kehitykselle. Konsernirakenteelle ja omistamisen periaatteille tuli laatia tavoitteita. 		<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteet jäivät saavuttamatta viitaten edellä esitettyihin taloutta kuvaaviin grafeihin.
Elinvoimainen Raahe	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena oli organisaattorakenteen uudistaminen ja kasvustrategian laatiminen. 		<ul style="list-style-type: none"> Kasvustrategia valmistuu keväällä 2020. Organisaattorakenteen uudelleen tarkastelu on tehty.
Monipuoliset kaavoitusratkaisut	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena oli ennakoida maanhankinnassa asukkaiden ja elinkeinoelämän tarpeet. Mittarina oli tonttitarjonta. Sen tuli olla riittävää. 		<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteet saavutettiin. Haja-asutusalueiden kaavoitukseen ei ole kiinnitetty huomiota.
Verkostomainen ja moniammatillinen yhteistyö (osaava Raahe)	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena oli yhteistyö eri toimijoiden välillä on saumatonta. Mittarina oli palautteiden käsittely 		<ul style="list-style-type: none"> Tavoite saavutettiin osittain, koska palaukset on käsitelty, mutta onko tavoite, että «palaukset on käsitelty» riittävä tavoitetaso?
Konsernijohtaminen ja konsernin tasapainoinen kehitys	<ul style="list-style-type: none"> Mm. asuntopoliittisen ohjelman laatiminen, konsernin lainakannan suunnitelmallinen hallinta, tiivis yhteistyö konserniyhteisöjen edustajien kanssa. 		<ul style="list-style-type: none"> On toteutunut osittain. Asuntopoliittinen ohjelma puuttuu edelleen.

Symbolien merkitys:

- = Tavoitetta ei saavutettu
- = Tavoite saavutettiin jollakin osin
- = Tavoite saavutettiin

Arviointi

Kaupunginhallitus (toimintakulut 108 milj.euroa)

Arvioinnin olemme kohdistaneet tuloksellisuuden kannalta keskeisiin tavoitteisiin ja toimintoihin. Valtuuston asettamat tavoitteet ovat kaupungin ja kaupunkikonsernin strategisia päämääriä.

Päämäärät	Tavoitteet, mittarit, mittarin tavoitetaso ja oma arvio	Lautakunnan arvio	Lautakunnan arvio ja toimenpidesuositus
KP 170 Ateria- ja puhtauspalvelut	Päämäärä: Toimiva, taloudellinen ja laadukas ateria- ja puhtauspalvelutuotanto, palveluiden tasainen laatu ja toimiva yhteistyö, työhön sitoutunut hyvinvoiva henkilöstö sekä tulevaisuuden palvelurakenteen turvaaminen Tavoitteet, mittarit: mm. asiakastytyytyväisyyskyselyt sähköisenä käyttöön, laatu- ja kustannusseuranta, yhteismitalliset tehtäväkuvat sekä ateriapalvelun palveluselvitys.	●	► Tavoitteet saavutettiin suurelta osin, vain keittiöverkkoselvityksen tekeminen ei toteutunut. Keittiöverkkoselvitys tulee pohjautumaan tulevaisuuden palvelurakenteeseen ja sen toteutuminen jäi odottamaan kaupungin organisaation selvitystyön valmistumista. Lautakunta katsoo, että keittiöverkkoselvitys tulee saattaa loppuun suunnittelukaudella
180 ICT-palvelut	Päämäärä: Tietoverkon uudistaminen, tietosuojan toteutumisen varmistaminen, tietohallinnon kehittäminen, tietohallintoyhteistyö sekä digitaalisten palveluiden kehittäminen Tavoitteet, mittarit: mm. laitekannan uudistaminen, tietoverkkohallinnan parantaminen, tietosuoja-asetuksen toimeenpano, sähköinen arkisto, dynasty10 asianhallinnan uuden version käyttöönotto	●	► Tavoitteet osin saavutettu. Sähköisen arkistoinnin toteutuminen katsotaan tärkeäksi ja se pitäisi vihdoin saattaa päätökseen. Asiakas- ja asukaspalveluratkaisujen käyttöönotto palvelisi yhteistyötä eri toimijoiden välillä kaupunginhallituksen tavoitteiden mukaisesti. Edellytetään, että dynasty10 asianhallinnan uusi tuoteversio otetaan käyttöön suunnittelukaudella.

Symbolien merkitys:

- = Tavoitetta ei saavutettu
- = Tavoite saavutettiin joltakin osin
- = Tavoite saavutettiin

4

Lautakunnat

Arviointi

Kehittämislautakunta (toimintakulut 3 milj. euroa)

Arvioinnin olemme kohdistaneet tuloksellisuuden kannalta keskeisiin tavoitteisiin ja toimintoihin. Valtuuston asettamat tavoitteet ovat kaupungin ja kaupunkikonsernin strategisia päämääriä.

Päämäärät	Tavoitteet, mittarit, mittarin tavoitetaso ja oma arvio	Lautakunnan arvio	Lautakunnan arvio ja toimenpidesuositus
Elinvoimainen Raahan seutu	<ul style="list-style-type: none">▶ Strategisena tavoitteena oli, että yritysten ja työpaikkojen määrä kasvaa suunnittelukaudella. Kehityksen tuli olla positiivista.		<ul style="list-style-type: none">▶ Tavoite saavutettiin osittain. Kuitenkin väkiluku aleni, työpaikat vähenivät, yritysten liikevaihto kasvoi.
Osaava Raahe.	<ul style="list-style-type: none">▶ Tavoitteena oli II ja III asteen koulutuksen ja tutkimustoiminnan etabloituminen Raaheen. Tavoitteena olivat myös laadukkaat ja vaikuttavat hankkeet.		<ul style="list-style-type: none">▶ Tavoite saavutettiin osittain. Koulutuskuntayhtymän opiskelijavuosien määrä kasvoi hyvin ollen nyt 1.097.
Oudosti houkutteleva ja lapsiystävällinen Raahe	<ul style="list-style-type: none">▶ Tavoitteena oli monikanavaisen viestinnän osaava ja aktiivinen hyödyntäminen. Mittarina oli menestyminen imagomittauksissa ja arvioinneissa.▶ Lapsi – ja perheystävällisyys otetaan huomioon kaikessa toiminnassa. Mittarina oli perheiden nettomuuton positiivisuus.		<ul style="list-style-type: none">▶ Tavoite saavutettiin osittain.▶ Raahan näkyvyys ja tunnettuus lisääntyivät.▶ Perheiden lukumäärä on laskenut▶ Lasten leikkitoiminta kuten leikkipuistoja on vähennetty

Symbolien merkitys:

- = Tavoitetta ei saavutettu
- = Tavoite saavutettiin osin
- = Tavoite saavutettiin

Arviointi

Tulevaisuuslautakunta (toimintakulut 46 milj. euroa)

Arvioinnin olemme kohdistaneet tuloksellisuuden kannalta keskeisiin tavoitteisiin ja toimintoihin. Valtuuston asettamat tavoitteet ovat kaupungin ja kaupunkikonsernin strategista päämääriä.

Päämäärät	Tavoitteet, mittarit, mittarin tavoitetaso ja oma arvio	Lautakunnan arvio	Lautakunnan arvio ja toimenpidesuositus
Digitalisaatio	► Tavoitteena oli uusien sähköisten palvelujen kehittäminen. Mittarina oli, että uudet sähköiset palvelut toteutuvat seuraavasti: 1) yhteinen tilavajärjestelmä, 2) avustusten sähköinen haku, 3) nettisivujen ja palautejärjestelmä sekä henkilöstön kouluttaminen.		► Tavoite saavutettiin osittain.
Raahelaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen	► Tavoitteena olivat hyvinvointia ja terveyttä edistävät toimintatavat ovat käytössä kaikilla tulosalueilla. Mittarina perhekeskus – toimintapa (PerhePooki) kaikilla.		► Tavoitteet saavutettiin osittain.
Alueellisen palvelurakenteen kehittämien	► Tavoitteena oli alueiden palveluverkon tarkastelu ja alueellinen tilatarkastelu. Tavoitteena oli laatia alueellinen palveluverkko ja tilaselvitys.		► Tavoitteet on osin saavutettu. Kylien asukkaiden vapaa-ajan harrastusmahdollisuuksia on vähennetty, niitä tulee lisätä.
Tulosalueiden ja yksiköiden yhteistyön lisääminen	► Tavoitteena oli mm. henkilöstön ja tilojen yhteiskäytön lisääminen		► Tavoite on saavutettu.
Kansainvälisyys	► Tavoitteena oli monikielisen palvelutarpeen huomiointi kaikilla palvelualueilla. Monikielisen palvelun tarve tuli arvioida ja henkilöstölle tuli suunnata kielikoulutusta.		► Tavoitteet osittain saavutettiin..

Symbolien merkitys:

- = Tavoitetta ei saavutettu
- = Tavoite saavutettiin osin
- = Tavoite saavutettiin

Arviointi

Tulevaisuuslautakunta (toimintakulut 46 milj. euroa)

Arvioinnin olemme kohdistaneet tuloksellisuuden kannalta keskeisiin tavoitteisiin ja toimintoihin. Valtuuston asettamat tavoitteet ovat kaupungin ja kaupunkikonsernin strategisia päämääriä.

Päämäärät	Tavoitteet, mittarit, mittarin tavoitetaso ja oma arvio	Lautakunnan arvio	Lautakunnan arvio ja toimenpidesuositus
330 Opetus	► Tavoitteena olivat mm. pedagoginen kehittäminen, arvioinnin kehittäminen ja digitaalisuus sekä kansainvälisyys että korkeakouluysteistyö.		► Tavoitteet on saavutettu opetustoimessa hyvin.
340 Nuorisopalvelut	► Tavoitteena olivat mm. helposti saavutettavat nuorisopalvelut, asiakaslähtöisyys ja varhainen puuttuminen sekä nuorten kuuleminen		► Tavoitteet saavutettiin osittain.
350 Kulttuuri ja museo	► Tavoitteena olivat mm. laadukkaiden palvelujen tarjoaminen, lasten ja nuorten kulttuuri – ja taidekasvatus ja toiminnan ammattimaisuuden ylläpitäminen.		► Tavoitteet on saavutettu.
370 Kirjastopalvelut	► Tavoitteena olivat mm. uusiutuva kirjastoainelsto, asiakaslähtöinen palvelu ja toimintaa tukeva ohjelmisto.		► Tavoite on saavutettu.
380 Liikuntapalvelut	► Tavoitteena olivat mm. tarjota laadukkaat olosuhteet, helppo saavutettavuus ja asiakasta helpottavat toimintatavat.		► Tavoitteet osittain saavutettiin.

Symbolien merkitys:

- = Tavoitetta ei saavutettu
- = Tavoite saavutettiin osin
- = Tavoite saavutettiin

Arviointi

Rakennetun ympäristön lautakunta (toimintakulut 14 milj. euroa)

Arvioinnin olemme kohdistaneet tuloksellisuuden kannalta keskeisiin tavoitteisiin ja toimintoihin. Valtuuston asettamat tavoitteet ovat kaupungin ja kaupunkikonsernin strategisia päämääriä.

Päämäärät	Tavoitteet, mittarit, mittarin tavoitetaso ja oma arvio	Lautakunnan arvio	Lautakunnan arvio ja toimenpidesuositus
Kestävä talous	<ul style="list-style-type: none">▶ Tavoitteena oli, että taloudellinen toimintamalli käytössä kaikilla tulosalueilla. Mittarina toimi käyttötalouden kuukausiraportti.		<ul style="list-style-type: none">▶ Tavoite saavutettiin. Raportti tuotettiin kerran kuukaudessa.▶ Raportin sisältö tulisi määritellä, jotta raportilla olisi ohjausvaikutusta.▶ Energian kulutuksen säästötavoitetta ei saavutettu.
Elinvoimaiset sekä turvalliset asuin ympäristöt.	<ul style="list-style-type: none">▶ Tavoitteena oli turvallinen, viihtyisä ja loppuun saakka toteutettu ympäristö. Mittarina oli työohjelmien mukainen eteneminen.		<ul style="list-style-type: none">▶ Tavoite saavutettiin.
Kehittyvä, vetovoimainen ja monipuolinen asuminen.	<ul style="list-style-type: none">▶ Tavoitteena oli tonttitarpeen tehokkaampi markkinointi. Mittarina aloitetut rakennushankkeet ja luovutetut tontit.▶ Uudisrakennusten rakennuslupien määrän tuli ylittää 90 kpl.		<ul style="list-style-type: none">▶ Tavoitteet pääosin saavutettiin.
Kaupunkisivustojen uudistaminen	<ul style="list-style-type: none">▶ Tavoitteena oli vuorovaikutuksen lisääminen ja mittarina toimi sivuston käyntimäärät		<ul style="list-style-type: none">▶ Tavoite saavutettiin.
	ei osin		

 – Tavoite saavutettiin

5

Tytäryhtiöt

Arviointi

Keskeiset tytäryhtiöt

Yhtiöt	Omistajan esittämät keskeiset tavoitteet (=sitovat)	Lautakunnan arvio	Lautakunnan arvio ja toimenpidesuositus
Raahen Energia Oy	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena olivat mm: yhtiö sitoutuu uusien konserniohjeiden ja kaupungin strategian noudattamiseen, yhtiö hankkii kaupungilta myönteisen kannan ennen merkittävin investointeihin ryhtymistä ja osallistuminen konsernin lainahallintasuunnitelmaan. Taloudelliset tavoitteet koskien voittoa, vakavaraisuutta ja pitkäaikaisten velkojen määrää. 		<ul style="list-style-type: none"> Yhtiö on saavuttanut sille asetetut tavoitteet. Toiminta on kannattavaa. Yhtiön voitto oli 1,1 milj.€. Tavoitteet tulisi asettaa energiakonsernille, ei yksin emoyhtiölle.
Ki Oy Kummatti	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena olivat mm: yhtiö sitoutuu uusien konserniohjeiden ja kaupungin strategian noudattamiseen, yhtiö hankkii kaupungilta myönteisen kannan ennen merkittävin investointeihin ryhtymistä ja osallistuminen konsernin lainahallintasuunnitelmaan. Taloudelliset tavoitteet koskien voittoa, vakavaraisuutta ja pitkäaikaisten velkojen määrää. 		<ul style="list-style-type: none"> Yhtiö on saavuttanut sille asetetut toiminnalliset tavoitteet. Taloudelliset tavoitteet jäivät saavuttamatta.
Raahen Seudun Asuntosäätiö sr	<ul style="list-style-type: none"> Tavoitteena olivat mm: yhtiö sitoutuu uusien konserniohjeiden ja kaupungin strategian noudattamiseen, yhtiö hankkii kaupungilta myönteisen kannan ennen merkittävin investointeihin ryhtymistä sekä osallistuminen konsernin lainahallintasuunnitelmaan. Taloudelliset tavoitteet koskien voittoa, vakavaraisuutta ja pitkäaikaisten velkojen määrää. 		<ul style="list-style-type: none"> Yhtiö on saavuttanut sille asetetut toiminnalliset tavoitteet. Taloudelliset tavoitteet jäivät saavuttamatta

Symbolien merkitys:

- = Tavoitetta ei saavutettu
- = Tavoite saavutettiin joltakin osin
- = Tavoite saavutettiin

